

LA CONTRAPORTADA DE VALENTÍ PUIG

Vet aquí la corrupció sueca

“Per explicar els brots de corrupció a Suècia no serviran gaire les teories que apliquem als països de poca tradició democràtica o a zones com el sud d’Itàlia. Potser sigui més determinant la llarguíssima hegemonia socialdemòcrata, que dura des de fa seixanta anys, amb alguns intervals.”

Ni la integritat moral de la socialdemocràcia sueca ha resistit l'onada de corrupció pública, quan Europa necessita sobretot retallar despesa i aturar l'atur. De cop i volta, el *Financial Times* ens esverava amb una mala notícia pels successors d'Olof Palme, *soi disant* oligarquia d'aquell model suec que fa anys tan bé sonava per no defensar d'una vegada per totes el sistema capitalista. Una vice-primer ministre sueca va dimitir per ús privat d'una tarja de crèdit pública i des d'aleshores –tot i que la vice-primer ministre ha estat rehabilitada– han comparegut una tirallonga de petits escàndols a municipis i administracions regionals. Tot plegat, xavalla si ho comparem amb la comptabilitat de l'AVE, però causa de torbació en un país que allionava tots els dies i era sosteniment moral del Tercer Món.

Per explicar els brots de corrupció a Suècia no serviran gaire les teories que apliquem als països de poca tradició democràtica o a zones com el sud d'Itàlia. Potser sigui més determinant la llarguíssima hegemonia socialdemòcrata, que dura des de fa seixanta anys, amb alguns intervals. És l'atròfia de l'estat i la tesi que el poder corromp, encara que no sigui un poder absolut.

El virus de la corrupció pública omplia titulars l'any passat i enguany no s'ha aturat gaire, com hem vist a Navarra. Ex-presidents sud-coreans van a la presó, condemnats a mort, i Mèxic encara no se'n surt de la marxa abrupta de l'ex-president Salinas de Gortari. Pel que fa a la Itàlia de la “Tangentopoli”, Bettino Craxi no vol veure els jutges de prop i aquí tenim l'estentòria figura de Luis Roldán defensant-se com un calamar. Una enquesta a deu mil persones de més de vint països de Sud-amèrica indica que la corrupció és l'element considerat més nefast a la vida pública. També hem vist el cas del

funcionari italià de la Unió Europea llençant-se per la finestra quan fou innegable que desviava subvencions comunitàries a la màfia.

En principi, sembla que l'expansió del sector públic afavoreix directament les possibilitats de la corrupció política. En tot cas, la corrupció d'un país qualsevol a la llarga arriba a deteriorar les perspectives d'inversió estrangera. Però el principi fonamental sembla ser –com diuen els analistes– que la corrupció per norma general queda fora de control quan els ciutadans d'una societat consideren que hi guanyen més acceptant-la que negant-s'hi. Jo diria que és un cas prou estès per la Península Ibèrica. Donem massa per fet que qui governa roba, perquè qui no faria el mateix? No és literatura el cas del regidor d'un municipi turístic que, quan veu el seu predecessor deixant l'ajuntament amb un BMW jura que no s'hi posarà per menys d'un Mercedes.

De tota manera, la corrupció no és un fet nou i potser tendran realment més rellevància les iniciatives que –des de l'Equador a Alemanya, passant per la Suècia de l'SDP– s'instrumenten per aturar-la d'una forma que estigui a l'alçada de les complexes enginyeries financeres que saben dissenyar els corruptes. Fet i fet, les democràcies incentiven la transparència i les noves tecnologies potser afavoreixen l'abús però també milloren molt els controls. Sabem que la venalitat és al cor de l'home sense que faci falta creure en la monstruositat de la raça humana. De tota manera, crèiem que els suecs havien arribat a un grau tan gran d'avorriment estatal que ni tan sols tenien ganes de robar.